

001	006	016	026	036	046	056	066	076	086	096	106	116	126	136	146	156	166	176	186	196	206	216	226	236	246	256	266	276	286	296	306	316	326	336	346	356	366	376	386	396	406	416	426	436	446	456	466	476	486	496	506	516	526	536	546	556	566	576	586	596	606	616	626	636	646	656	666	676	686	696	706	716	726	736	746	756	766	776	786	796	806	816	826	836	846	856	866	876	886	896	906	916	926	936	946	956	966	976	986	996	1000
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

Torstaina 2. huhtikuuta 2015

MAASEUDUN TULEVAISUUS

5

UUTISET

Kauppasopu mylläisi kananmunien markkinat

Kananmuna-markkinat ovat hyvä esimerkki siitä, miten perustavanlaatuinen kauppasopimus TTIP on ja miten paljon se aiheuttaa ongelmia eurooppalaisille tuottajille.

BRYSEL (MT)
EU:n ja Yhdysvaltojen välisestä vapaakauppasopimuksesta TTIP:stä neuvottelevien täytyy tehdä selkeä arvovalinta kananmunamarkkinoiden kohdalla. Heidän täytyy päättää, voiko EU suojata kanojen parempia tuotanto-olosuhteita tuontitulilla.
Tulli on tällä hetkellä 30 senttiä kiloa kohden.
Tullin ansiosta munien markkinahinta EU:ssa on tällä hetkellä Euroopan eduksi. Jos TTIP poistaa tullin, repeää hintaero USA:n eduksi.
”Neuvottelun tavoitteena on lähtökohtaisesti tullien poistaminen. Voi kuitenkin olla, että lopulta herkille tuotteille sovitaan tulli”, Euroopan kananmunateollisuutta edustavan EUWEP:n puheenjohtaja **Jan Lähde** arvioi.

EU:ssa kana voi paremmin
Tullin poistaminen tarkoittaisi suurin piirtein samaa kuin että EU hyväksyisi hormonilihan tuonnin. USA:ssa vaatimukset kanojen hyvinvoinnille ovat selkeästi EU:a kevyemmät.
Lähteen mukaan USA:ssa ei ole näköpiirissä lainsäädäntöä, joka tiukentaisi kanojen hyvinvointilakeja EU:n tasolle.
Niinpä ollaan pattitilanteessa. EU ei ole valmis tinkimään neuvottelessa ruuan laadusta. Lähde olettaa sen koskevan myös

KARI SALONEN

kananmunantuotantoa.
”Työvoima ja rehut ovat USA:ssa edullisempia. Se on heidän kilpailukykyä ja sen kanssa meidän on pärjättävä. Mutta huonompaa laatua emme tuota”, Lähde sanoo.

Kuluttaja vaatii eläinten hyvinvointia
Jan Lähde muistuttaa, että Euroopan unionissa eläinten hyvinvointia on parannettu,

koska kuluttajat niin vaativat.
”Tiedettiin, että häkkien koon kasvattaminen nostaa hintoja. Vapaa kauppa vesittää kaiken, mitä täällä on tehty, ellei USA:ssa nosteta vaatimustasoa”, Lähde sanoo.

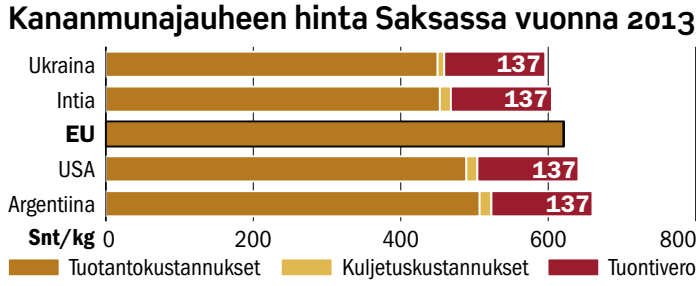
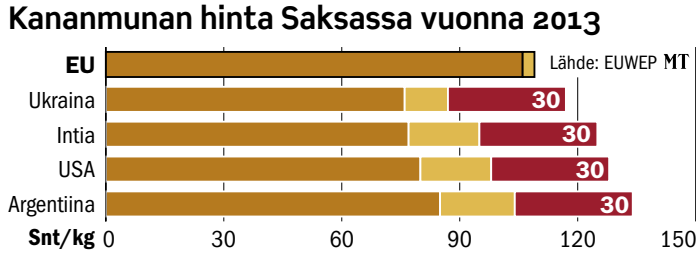
Kun häkkien koosta päätettiin, tuottajat ehdottivat, että tuontimunilta vaaditaan samoja ehtoja. Siihen ei suostuttu.
USA:ssa tilaa kanaa kohti on tavallisesti 350–400 neliösentiä.

Vuonna 2012 EU:n minimi nousi 750 neliösenttiin.
Se nosti tuotantokustannuksia 6,6 prosenttia.
”Jos hallin koko kaksinkertaistuu, yleensä aika moni muikin asia kallistuu”, Lähde sanoo.
EU:n lainsäädännön osuus tuotantokustannuksista on 15,1 prosenttia, EUWEP laskee. Listalla on sekä eläinten hyvinvointia ja ympäristöä parantavia pykäläi.

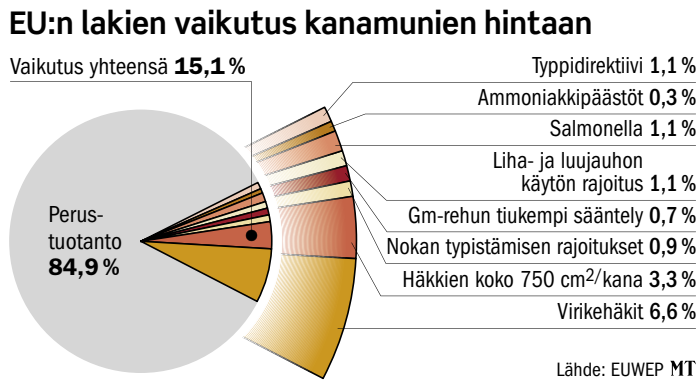
Jos TTIP-neuvottelijat ryhtyvätyhtenäistämään markkinoita, se koskee Lähteen arvion mukaan tuotanto-oloja. Tiukemmat ympäristösäännöt jäävät vielä EU-tuottajan taakaksi.

Teollisuus tuo suurimman osan
Kuluttajamarkkinoilla kuluttajan ääni kuuluu, mutta toisin on teollisuudessa. Suurin osa tuonnista on teolliseen käyttöön

tarkoitettua munajauhoa.
Se on edullista rahdatta, se säilyy pitkään ja sitä on saatavilla montaa laatua.
Osa teollisuudesta kuuntelee kuluttajaa ja katsoo valitksi käyttää eurooppalaista muna. Mutta eivät kaikki, sillä valmisruuan raaka-aineiden alkuperä on helppo hämärtää.
”Osa katsoo vain hintaa, ja vastuullisten yritysten kilpailukyky heikkenee”, Lähde sanoo.

Saksan esimerkki havainnollistaa kananmunan hintaa Euroopassa. EUWEP:n mukaan EU:n lakien kustannukset ovat selvästi suuremmat kuin muna Eurooppaan tuovien kuljetuskustannukset.

”USA:ssa haetaan uusia markkinoita kananmunalle”, kertoo EUWEP:n puheenjohtaja Jan Lähde. Hän on myös suomalaisen pakkaamon Muna Foodsin toimitusjohtaja.

maksi tuontimaaksi.
”Ei Intian tuonti johdu saatausongelmista täällä tai hyvästä laadusta. Se johtuu hinnasta”, Lähde tuumaa.
Tuonti on nykyisin noin kaksi prosenttia kulutuksesta. Euroopassa keltuaisen kysyntä on suurempi kuin valkuaisen. EU:sta viedään valkuaista.
Pohjoismaiden ainoa muna-jauhetehdas on Ruotsissa. **AIMO VAINIO**

MT SANOO SUOMEKSI

[TTIP]

on Yhdysvaltojen ja EU:n välille sovittava kauppasopimus, jonka tavoitteena on poistaa kaupan esteitä ja tulleja. Neuvottelue aikaraja on vuoden loppuun mennessä. Sen jälkeen Euroopan parlamentti ja jäsenmaat päättävät sopimuksesta.

Suomen ja Ruotsin tuottajilta yhteiskirje kauppakomissaarille

Suomen ja Ruotsin tuottajajärjestöt vaativat EU:n kauppakomissaaria huomioimaan myös pohjoismaiden maatalouden edut Yhdysvaltojen kanssa käytävissä kauppaneuvotteluissa.
MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**, SLC:n puheenjohtaja **Holger Falck** ja Ruotsin tuottajajärjestön LRF:n puheenjohtaja **Helena Jonsson** lähettivät tiistaina yhteiskirjeen EU:n kauppakomissaarille **Cecilia Malmströmille**.
Johtajien mukaan tuottajajär-

KOMMENTTI

Kanaa kuumalla raudalla naamaan

En ollut kuullutkaan aikaisemmin englanninkielistä sanaa beaktrimming. Katsoin EUWEP:n tutkimuksesta, että se antaa 0,9 prosenttiyksikön kilpailuedun EU:hun tuotavalle kananmunalle.
Googlasin ja löysin videon. Siinä kanan naamaa painetaan kuumaan rautaan. Nokka menee mykkyrälle, eikä sillä enää nokita toista kanaa kuoliaaksi.
Video on Intiasta. Viime vuonna Intia nousi suurimmaksi kananmunaa EU:hun tuovaksi maaksi. Tuotanto on siellä halvempaa kuin EU:ssa.
Nokka typistetään myös USA:ssa ja monessa EU-maassa.

EU:ssa se tehdään alle kymmenpäiväiselle kanalle yleensä infrapunalla.
Suomessa typistys on kiellettyä.
Tällaisia asioita eläinten hyvinvointi on. Mikä se kanan käsitys onnellisuudesta on, en tiedä. Mutta Suomessa sillä on nokka tallella ja lähes tuplasti tilaa amerikkalaisiskoon verrattuna.
Eron hinta on noin kahdeksan senttiä kilolta.
Vapaa kauppa on yritysten ja kuluttajan etu. Kanan nokka helposti unohtuu, kun keskustellaan ruuan hinnan vaikutuksesta kansantalouteen.

Samalla unohdetaan, että eläinten hyvinvointia on parannettu EU:ssa kuluttajan vaatimuksesta.
TTIP pakottaa pohtimaan, kenen etua ajetaan ja mistä näkökulmasta. Ruuan hinnan vai ruuan laadun, kuluttajan vai teollisuuden?
Jossain vaiheessa on pakko avata eri alojen yksityiskohtia, jotta voidaan miettiä, miten niitä yhtenäistetään.
Samalla paljastuu kiinnostavia yksityiskohtia, kuten kanan naaman polttaminen.
Lasken paljastumiset TTIP-neuvottelujen hyväksi puoleksi. **AIMO VAINIO**

jestöt suhtautuvat sopimukseen myönteisesti. EU:n täytyy kuitenkin pitää huolta, että pohjoismaisten terveyttä edistävien tuotteiden pääsy USA:n markkinoille helpottuu. Toisaalta EU:n neuvottelijoiden pitää varmistaa, että riittävä rajasuoja säilytetään tuotteissa, joiden tuotantokustannukset ovat Euroopassa merkittävästi korkeammat.

Antibioottien rajoitukset neuvotteluihin
Marttilan ja Jonssonin mukaan

EU:n täytyy puolustaa tiukasti omaa lainsäädäntöään ja ”pelolta pöydälle” -malliaan ruokaturvallisuuden takaamisessa. Euroopan markkinoille ei saa päästää tuotteita, jotka eivät täytä tällaisia vaatimuksia.
Erityisesti tuottajajärjestöt korostavat, että kasvuhormonien käyttöä ei tule sallia, eikä lihan desinfiointikäsittelyllä saa korvata hyvää tuotantohygieniaa.
”Kyse on koko tuotantotavan kestävyvyydestä, eikä pelkästään

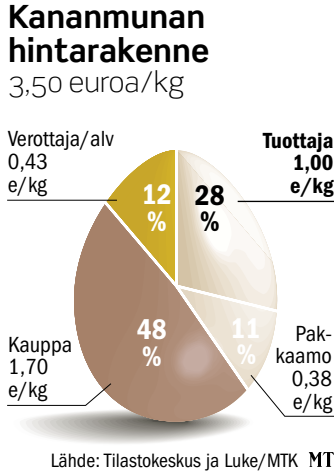
lopputuotteen turvallisuudesta.”
Tuottajajärjestöt vaativat, että antibioottien käytön rajoittaminen lihantuotannossa täytyy ottaa mukaan neuvotteluihin.
”EU:n lainsäädännön noudattaminen täytyy olla perusvaatimuksena tuontielintarvikkeille. Tarvitsemme läpinäkyvän tarkastusketjun koko tuotantoketjulle, jota voidaan soveltaa myös Yhdysvalloissa”, puheenjohtajat kirjoittavat. **NIKLAS HOLMBERG**

MTK: Kauppa rohmuaa munatuotot

Tuottaja saa kananmunien kulluttajihinnasta keskimäärin vain 28 prosenttia, vaikka tuottaa käytännössä tuotteen koko arvon. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK muistuttaa.
Tilastokeskuksen mukaan kananmunan keskimääräinen hinta kaupassa oli tammikuussa 3,50 euroa kilolta.
Tuottaja sai munakilosta keskimäärin euron. Sillä hänen pitää maksaa muun muassa rehujen ja kanojen hankinta, tuotantotilojen lämmitys ja valaistus, työkustannus sekä rakennuksista ja laitteista aiheutuvat kiinteät kustannukset.

Kaupan osuus munakilosta oli 1,70 euroa.
Lopusta 38 senttiä menee pakkaamolle ja 43 senttiä arvonlisäverona verottajalle.
”Tuottajien tulee saada suurempi osuus tuloistaan markkinoilta. Nyt hintarakenne ei ole oikeudenmukainen”, MTK:n kotieläinasiames **Jukka Rantala** sanoo.
Hän ihmettelee, miksi se, joka tekee koko salmonellavapaan tuotteen, panostaa eläinten hyvinvointiin ja huolehtii tuotannon tasapainosta ympäristön kanssa, saa vain alle kolmanneksen kananmunan arvosta.

Tilalta lähtiessään kananmuna on valmis tuote. Pakkaamo tarkastaa ja lajittelee munat eri käyttötarkoituksiin, pakkaa ne vähittäismyyntiä varten ja toimittaa kaupan tukkuvara-toihin.
Kaupan työksi jää vain kuljettaa munat keskusvarastoista vähittäismyymälöihin ja asettaa ne esille kuluttajille. Myyntiaika on asetuksen mukaan 28 vuorokautta, joten suurta hävikkiriskiäkään munista ei kaupalle koidu.
Rantala arvioi, että tuottajat siirtyvät yhä enemmän myymään munia suoraan kuluttajille. **SATU LEHTONEN**

Pohjoista kasvua

Valitsemalla kasvuoloihimme hyvin soveltuvan ja huolella testatun lajikkeen tiedät varmasti mitä viljelet – ja varmistat parhaan sadon myös tulevina vuosina. Kilpailukykyiset, kotimaiset lajikkeemme on helppo tunnistaa BOR-merkistä. Se kertoo, että kyseessä on laatulajike suomalaisiin oloihin.

Boreal Kasvinjalostus Oy
www.boreal.fi
www.farmit.net